

นิทานพื้นบ้าน (ลาว)

สมจิตร พ่วงบุตร

เซียงเมียงกับพญา

วันหนึ่งเจ้าเมืองเดินทางไปตามบ้านน้อยเมืองใหญ่ ก็ได้ไปพบเซียงเมียง ไม่รู้จักว่าเป็นเซียงเมียง เซียงเมียง ก็ทักเจ้าเมืองว่า " สาธุ ท่านเจ้าเมืองจะไปไหน " เจ้าเมืองตอบว่า " จะไปเที่ยว " เซียงเมียง ก็ว่า " เจ้าเมืองนี้ข้าหลอกได้แน่นอน " " เด็กน้อยอย่างเจ้านะหรือ จะมาหลอกเราได้ " เจ้าเมืองตอบ " จะหลอกข้าอย่างไรละ " " ไม่ยากหรอก ถ้าจะหลอกละก็ " " ก็ไหนลองหลอกกูดูทีสิ " " โอ จันหรือ จันก็ลงมานี่ก่อนสิ เจ้าเมืองลงมาเสียก่อนแล้วข้าจะหลอก " ทันใดนั้น เจ้าเมืองก็ลงไป เซียงเมียง ก็ว่า " นี่ไงละ เจ้าเมืองก็ลงมาตามที่ข้าหลอก " ตอนนี ก็นับได้ว่าเซียงเมียง หลอกเจ้าเมืองได้

ต่อมาอีกหลายวัน เจ้าเมืองก็พบเซียงเมียงอีก มั่นกับบอกว่า " ขอเชิญเจ้าเมืองเข้ามาอีกทีเถอะ ข้ามีอะไรจะหลอกอีก " เจ้าเมืองหลอกข้าได้อย่างไรละ " มาเถอะนะ ขอให้เจ้าเมืองกระโดดลงไป ในหนองน้ำนั่นก่อน แล้วข้าจะหลอก " เจ้าเมืองก็รีบกระโดดลงไป ในหนองน้ำ " นั่นไง ดูสิเจ้าเมืองก็ตกลงไปในหนองน้ำที่ข้าหลอกจนได้ " ก็เป็นอันว่าเจ้าเมืองแพ้เซียงเมียง อีกครั้งหนึ่ง เจ้าเมืองก็โกรธมากคิดจะฆ่าไอ้เซียงเมียง เสีย ถ้าขึ้นปล่อยให้อยู่ต่อไปมันก็จะหลอกเราอยู่เรื่อยไป

ต่อมาเซียงเมียง ก็ไปพบเจ้าเมืองเข้าอีก มั่นพูดว่า " คนอย่างเจ้าเมืองนี้ถ้าไปเที่ยวบ้านข้าไม่พอร่าละก็ต้องเช็ดแนว ๆ " " ไอ้ไอ้เซียงเมียง คนอย่างกูนี้จะหรือจะไปพอร่าทำไมที่บ้านมึง " " ไม่เชื่อก็คงเชิญไปที่เถอะนะ " บ้านเซียงเมียง อยู่คนละฝั่งคลอง มีไม้พาดข้ามสะพานท่าลำแขนเท่านั้น เมื่อเจ้าเมืองเดินข้ามสะพานไม้ก็เดินเอี้ยวไปเอี้ยวมา มือไม้ก็กางออกไป เซียงเมียง ก็ว่า " นี่ไงละเจ้าเมืองท่านพอร่าหรือไม่วะ " ก็เป็นอันว่าเจ้าเมืองถูกเซียงเมียงหลอกเอาอีกครั้งหนึ่ง เซียงเมียง ก็บอกว่า " ถ้าหากเข้าไปอีกหนอยะจะถึงประตูบ้านข้า ถ้าหากเจ้าเมืองไม่ไหวเข้าไปละก็ข้าว่าเช็ดแนว ๆ เลย " เจ้าเมืองก็ว่า " คนอย่างกูนี้จะหรือจะไปไหวมึง " เอาเถอะนะ ลองดูก็แล้วกัน บ้านเซียงเมียงนั้นอยู่ในป่าหุบผา หาทงเข้าไปลำบากแทบมองไม่เห็นทาง เพราะต้นหุบผาขึ้นทึบไปหมด ก็ต้องใช้มือแหวกหญ้าเข้าไปเรื่อย ๆ เซียงเมียง เห็นดังนั้นก็ร้องว่า " นี่ไงละเจ้าเมืองไหวหรือไม่ไหวละ " เจ้าเมืองก็ต้องแพ้เซียงเมียง อีกครั้งหนึ่ง เซียงเมียง ก็พูดต่อไปอีกว่า " หากเจ้าเมืองเข้าไปในบ้านข้าแล้วไม่ทำความเคารพเสียก่อนก็เห็นจะต้องเช็ดแนว ๆ " ไอ้เซียงเมียงเอ๊ย คนอย่างกูนี้จะหรือจะทำความเคารพบ้านมึง " " เอาเถอะนะ " พอไปถึงบ้านของเซียงเมียง แล้วประตูบ้านเต็มไปด้วยเพราะเป็นกระท่อมเล็ก ๆ เจ้าเมืองไปถึงก็ต้องก้มหัวลอดเข้าไป เซียงเมียง ได้ทีเลยพูดว่า " นั่นไงละท่านเจ้าเมืองกำลังทำความเคารพบ้านข้าแล้ว " ในที่สุดเจ้าเมืองก็พูดขึ้นว่า " ตั้งแต่นี้เป็นต้นไปถ้าแผ่นดินนี้ไม่กลับข้างล่างมาเป็นข้างบนละก็ ไอ้เซียงเมียง มึงอย่าได้แย่งเหยียบเข้ามาในบ้านเมืองกูอีกนะ มึงจงออกจากบ้านเมืองกูไปเสีย "

เซียงเมียง ก็หนีออกจากบ้านเมืองไป พอเช้าเดือนเก้า เดือนสิบ ชาวบ้านเขาก็ทำไร่นา ดินที่ไถนามันกลับข้างล่างเป็นข้างบน เซียงเมียง ก็กลับเข้าบ้านเข้าเมืองอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเจ้าเมืองเห็นก็พูดว่า " ไอ้เซียงเมียง กลับมาอีกแล้วหรือ ไหนกูบอกมึงว่าอย่างไรมึงจำไม่ได้หรือ มึงต้องตายแน่วันนี้ กูบอกมึงว่าถ้าแผ่นดินไม่กลับข้างล่างเป็นข้างบน ห้ามไม่ให้มึงกลับเข้ามาในบ้านเมืองของกูไม่ใช่หรือ " เซียงเมียง ก็ตอบว่า " ขอเชิญเจ้าเมืองออกไปดูตามทุ่งนา

บ้างซิ แล้วจะเห็นว่าแผ่นดินมันกลับข้างล่างเป็นข้างบน เจ้าเมืองเลยสั่งว่า “ พรุ่งนี้ให้มึงไปสานตะกร้าใบเล็กที่สุดมาให้ 1 ใบ เชียงเมียง ก็กลับไปสานตะกร้าใบเล็กที่สุดคลุมหัวเต้าเข้าไปหาเจ้าเมือง ” ไหนละตะกร้าใบเล็กที่กูสั่งให้มึงสาน “ เชียงเมียง ก็แก้ห่อให้ดู เจ้าเมืองก็เห็นตะกร้าใบเล็กที่สุดครอบอยู่บนหัวเต้า เจ้าเมืองเห็นดังนั้นก็หาวิธีใหม่ โดยสั่งให้สานตะกร้าใบใหญ่ที่สุด เชียงเมียง ก็สานตะกร้าใบใหญ่จนเข้าประตูเมืองไม่ได้ จึงเข้าไปบอกเจ้าเมืองว่า สานตะกร้าเสร็จแล้วและเอาเข้าประตูเมืองไม่ได้ ตลอดทางเจ้าเมืองก็คิดหาทางแก้แค้นเชียงเมียงให้ได้เลยทำพนัน เชียงเมียงว่า ถ้าใครถ่ายอุจจาระได้โดยไม่ถ่ายบัสสวาระ คนนั้นรอดตาย ตอนนั้นเชียงเมียง ได้ถ่ายบัสสวาระมาก่อนแล้ว จึงชนะเจ้าเมืองอีก เชียงเมียง จึงเอาค้อนทุบศีรษะเจ้าเมืองเสีย ในที่สุดเจ้าเมืองก็ต้องมาตายเพราะเชียงเมียง จนได้

ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้ : จากเนื้อเรื่อง เป็นเรื่องราวที่เล่าสู่กันฟังให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและแฝงด้วยแนวคิด เป็นบทสอนใจให้กับผู้ที่ได้รับฟัง

คติ : “ คนที่มีสติปัญญาย่อมเอาตัวรอดได้เสมอ ”